

BLOG

Maslowova pyramída potrieb a Slovenská komora architektov - 1.

25.1.2011 o 18:20 (upravené 25.1.2011 o 18:26) | Prečítané 1618-krát

Americký psychológ Abrahám Harold Maslow uverejnil v roku 1943 svoju teóriu piatich na seba naviazaných ľudských potrieb. Sú to:

- 1.fyziologické potreby
- 2.potreba bezpečia a istoty
- 3.potreba spolupatričnosti
- 4.potreba uznania
- 5.potreba seberealizácie

Prvú až štvrtú kategóriu považuje Maslow za základné, piatu za rastovú. Pri tom platí, že nižšie označené potreby sú významnejšie a ich uspokojenie, aspoň čiastočné, je podmienkou vzniku vyššie označenej a menej naliehavej potreby.

Pri grafickom vyznačení tvorí tento systém akúsi, dnes všeobecne uznanú, pyramídu potrieb. Jej základňu tvoria fyziologické potreby. Z nich vyrastá potreba bezpečia a istoty. Na nej stojí potreba spolupatričnosti. Nad ňou je potreba uznania a vrchol pyramídy tvorí potreba seberealizácie.

Samozrejme vždy sa nájdu výnimky, ktoré niektorý stupeň obídu alebo bagatelizujú. Keď sa ale pozeráme na spoločnosť ako celok, sú tieto výnimky bezvýznamné a nie je možné Maslowom definovanú postupnosť ignorovať.

Maslow touto pyramídou hovorí o potrebách spoločnosti. O podmienkach rastu a spokojnosti. Je to všeobecná teória a možno ju aplikovať na akékoľvek spoločenstvo.

Slovenská komora architektov tvorí spoločenstvo profesionálov profesijne zameraných na architektúru a urbanizmus. Na takto združenú architektonickú obec sa možno tiež pozrieť optikou Maslowovej pyramídy. Pyramída základných potrieb členov SKA by vyzerala asi takto:

1. fyziologické potreby.

Základnou „fyziologickou“ potrebou architekta je mať vyhovujúce podmienky na prácu a to predovšetkým u nás doma. Absolútna väčšina členov SKA pracuje na Slovensku, v slovenských pomeroch a v slovenskom legislatívnom prostredí.

2. potreba bezpečia a istoty.

Architekt pre pokojné vykonávanie práce potrebuje mať istotu, že jeho prácu nebude vykonávať nik kto na to nie je spôsobilý a nemá na takúto prácu oprávnenie. Potrebuje mať istotu, že jeho práca bude primerane ohodnotená. Potrebuje mať istotu, že za prevedenú prácu dostane riadne a včas zaplatené. Potrebuje mať istotu, že výsledky jeho práce si nik svojvoľne neprivlastní. A potrebuje mať istotu, že pri nakladaní s výsledkami jeho práce sa budú rešpektovať jeho autorské práva.

3. potreba spolupatričnosti

Architekt potrebuje mať pocit spolupatričnosti svojich kolegov. Spolupatričnosti, s ktorou môže počítať pri obhajobe svojich práv. Potrebuje mať istotu, že pri obhajobe svojich práv neostane

opustený svojimi kolegami a ani svojou stavovskou organizáciou.

4. potreba uznania

Časť architektov, keď sú naplnené ich základné potreby začne pociťovať potrebu uznania. Začnú sa zaujímať o súťaže a začnú si budovať imidž úspešného profesionála.

5. potreba seberealizácie

Časť architektov, početne najmenšia, začne hľadať možnosti ďalšej seberealizácie aj mimo hranice Slovenska a začne hľadať možnosti profesionálne sa presadiť v zahraničí.

Samozrejme nájdú sa výnimky, ktoré úspešne poprehadzujú túto pyramídu, ale vzhľadom na počet všetkých členov SKA si dovoľím tvrdiť, že ich je veľmi málo.

Ak štát v rámci svojich povinností nezabezpečí svojim občanom základné fyziologické potreby a pocit bezpečia a istoty vedie to najprv k letargii občanov ku svojmu štátu a následne k odporu k jeho štruktúram.

Nie je to inak ani vo vzťahu autorizovaných architektov k SKA.

Ak SKA nezabezpečí svojim členom základné „fyziologické“ potreby, pocit bezpečia a spolupatričnosti nemožno sa čudovať, ak jej členovia začnú byť pasívni a neskôr sa Komore obrátia chrbtom.

Aká je dnes situácia v Slovenskej komore architektov? Sme v pohode? V štádiu letargie? Alebo sa blížíme k štádiu odporu? Ako by to vyzeralo s Komorou, ak by jej súčasný členovia neboli k členstvu v nej „nútení“ zákonom? Existovala by vôbec?

Dovoľím si vysloviť svoj súkromný názor. Podľa mňa by neexistovala a jej súčasní členovia by nemali dôvod do takejto Komory vstúpiť.

Komora, tak ako to vidím ja, nenapĺňa základné potreby svojich členov v zmysle Maslowovej pyramídy. A to ani vtedy, ak pripustím, že sa snaží pracovať podľa zákonov, vyhlášok a svojich vnútrokomorových predpisov. Ak to ale pripustím, niekde bude chyba! A jediné, čo mi dáva zmysel je, že tieto zákony, vyhlášky a predpisy nie sú v poriadku. Ak to tak ale je, mala by sa komora predovšetkým snažiť o ich zmenu. Robí to? A čomu sa vlastne Komora predovšetkým venuje?

V prvom rade sa treba pozrieť na – „Postavenie a úlohy Komory“. Tento materiál síce vychádza zo zákona o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch, ale našu vnútrokomorovú interpretáciu nám nik nenadiktoval. Prijali sme ju sami! Všetky ostatné právne predpisy a vnútrokomorové materiály vytvárajú len rámeček v ktorom komora napĺňa svoje úlohy a buduje svoje postavenie. Aj v nevyhovujúcom rámci si ale Komora môže vytýčiť úlohy, ktoré sa budú snažiť napĺňať základné potreby jej členov! Tak prečo to nespraviť?

Autor: **Akad.arch.Ing. Igor Mrva**